

SPLOŠNA MATURA IZ PREDMETA LIKOVNA TEORIJA V LETU 2015

Poročilo DPK SM za likovno teorijo

Vsebina

1	Struktura kandidatov	2
1.1	Struktura kandidatov pri splošni maturi – primerjava po letih	3
1.2	Struktura kandidatov pri izpitu splošne mature iz likovne teorije – primerjava po letih.....	4
1.3	Podrobnejša struktura kandidatov pri izpitu splošne mature iz likovne teorije v spomladanskem izpitnem roku 2015	6
2	Analiza dosežkov pri izpitu splošne mature iz likovne teorije v spomladanskem izpitnem roku 2015.....	7
2.1	Porazdelitev dosežkov po odstotnih točkah.....	7
2.2	Meje med ocenami.....	9
2.3	Porazdelitev dosežkov po ocenah	10
3	Splošni podatki o kandidatih pri izpitu splošne mature iz likovne teorije v spomladanskem izpitnem roku 2015.....	12
4	Vsebinska analiza dosežkov za referenčno skupino SM	14
4.1	Vsebinska analiza dosežkov pri zunanem in notranjem delu izpita	14
4.2	Vsebinska analiza dosežkov po posameznih delih izpita	15
4.3	Vsebinska analiza dosežkov po nalogah in vprašanjih.....	15
4.4	Najpogostejši nepravilni odgovori kandidatov.....	16
4.5	Mnenje zunanjih ocenjevalcev o nalogah in vprašanjih v izpitnih polah	16
5	Zunanje ocenjevanje in ugovori.....	17
5.1	Zunanje ocenjevanje	17
5.2	Ugovori na oceno in način izračuna izpitne ocene.....	17
6	Povzetek.....	18
6.1	Ocena uspeha kandidatov	18
6.2	Ocena kakovosti izpitnih pol.....	19
6.3	Druge ugotovitve	19

Avtorja:

Petra Pižmoht, glavna ocenjevalka za likovno teorijo

dr. Jurij Selan, predsednik DPK SM za likovno teorijo

Poročilo je potrdila DPK SM za likovno teorijo na dopisni seji dne 14. 10. 2015.

Ljubljana, oktober 2015

1 Struktura kandidatov

Statistične podatke za kandidate, ki so se udeležili **spomladanskega izpitnega roka splošne mature**, prikazujemo ločeno glede na njihovo strukturo:

- a) **referenčno skupino SM** predstavljajo redni dijaki, ki prvič v celoti opravljajo splošno maturo (brez kandidatov z maturitetnim tečajem, 21-letnikov, odraslih in poklicnih maturantov). Na dosežkih te skupine se postavljajo tudi meje med ocenami.

Okrajšava: ref. skup. SM;

- b) **kandidate SM** (ref. skup. SM + ostali SM) predstavljajo tisti, ki opravljajo splošno maturo (brez kandidatov poklicne mature, ki opravljajo posamezni izpit splošne mature). To so:

- referenčna skupina SM (redni dijaki, ki prvič v celoti opravljajo splošno maturo) in
- **ostali SM**, to so:
 - kandidati z maturitetnim tečajem,
 - 21-letniki,
 - odrasli,
 - kandidati, ki popravljajo eno ali dve negativni oceni,
 - kandidati, ki opravljajo SM ponovno v celoti,
 - kandidati, ki opravljajo SM v dveh delih, in
 - kandidati, ki izboljšujejo oceno.

Okrajšava: kandidati SM;

- c) **kandidate PM** (kandidati poklicne mature s posameznim izpitom pri splošni maturi) predstavljajo tisti, ki ob poklicni maturi (štirje predmeti) dodatno opravljajo posamezni izpit SM.

Okrajšava: kandidati PM.

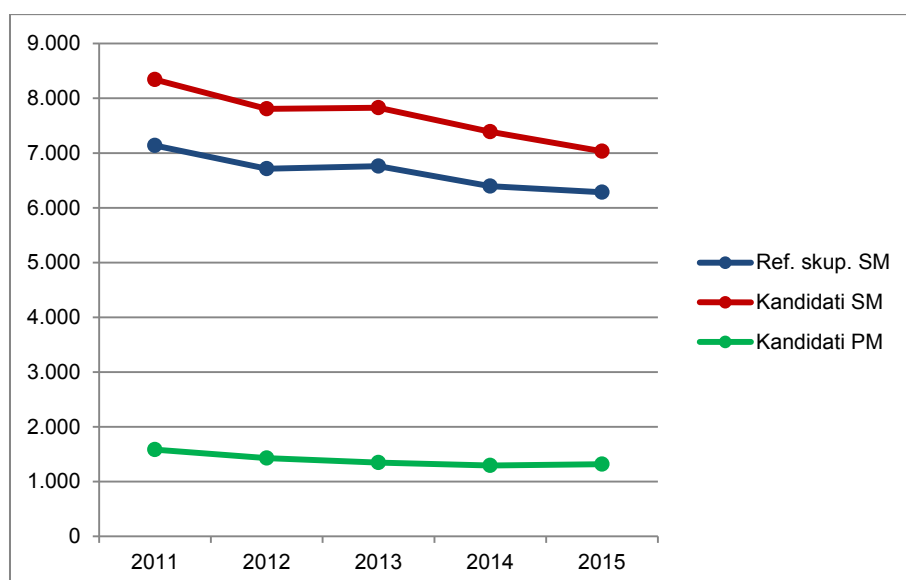
1.1 Struktura kandidatov pri splošni maturi – primerjava po letih

Preglednica 1.1.1 in slika 1.1.1 prikazujeta primerjavo števila udeleženih kandidatov v spomladanskem izpitnem roku splošne mature v letih od 2011 do 2015. Primerjave so prikazane ločeno po strukturi kandidatov.

Preglednica 1.1.1: Udeleženi kandidati pri SM po strukturi – spomladanski izpitni roki 2011–2015

Leto	Ref. skup. SM	Kandidati SM	Kandidati PM
2011	7.138	8.343	1.584
2012	6.715	7.808	1.428
2013	6.759	7.826	1.346
2014	6.396	7.389	1.294
2015	6.283	7.033	1.317

Slika 1.1.1: Udeleženi kandidati pri SM po strukturi – spomladanski izpitni roki 2011–2015

Vir: Državni izpitni center 2015

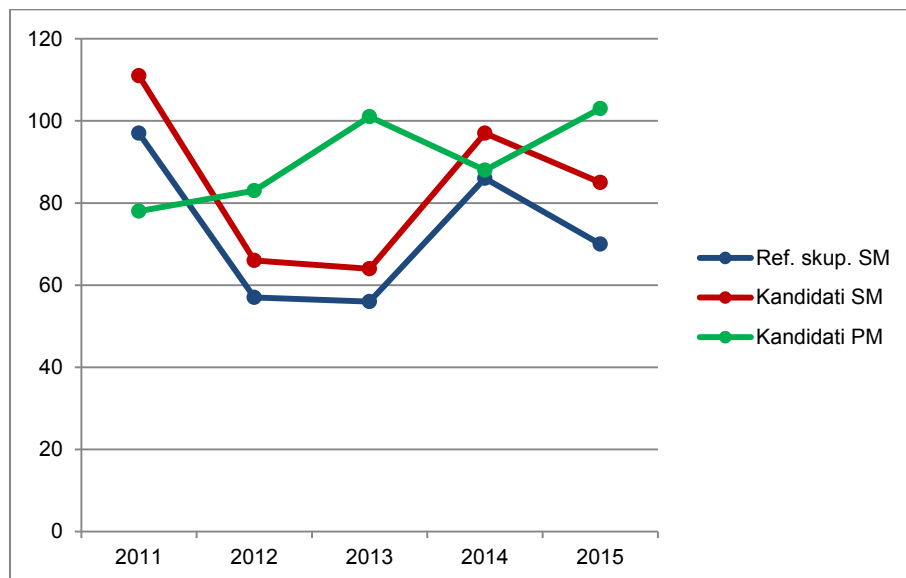
1.2 Struktura kandidatov pri izpitu splošne mature iz likovne teorije – primerjava po letih

Preglednica 1.2.1 in slika 1.2.1 prikazujeta primerjavo števila kandidatov, ki so opravljali likovno teorijo v spomladanskem izpitnem roku splošne mature v letih od 2011 do 2015. Primerjave so prikazane ločeno po strukturi kandidatov.

Preglednica 1.2.1: Udeleženi kandidati pri izpitu SM iz likovne teorije po strukturi – spomladanski izpitni roki 2011–2015

Leto	Ref. skup. SM	Kandidati SM	Kandidati PM
2011	97	111	78
2012	57	66	83
2013	56	64	101
2014	86	97	88
2015	70	85	103

Slika 1.2.1: Udeleženi kandidati pri izpitu SM iz likovne teorije po strukturi – spomladanski izpitni roki 2011–2015

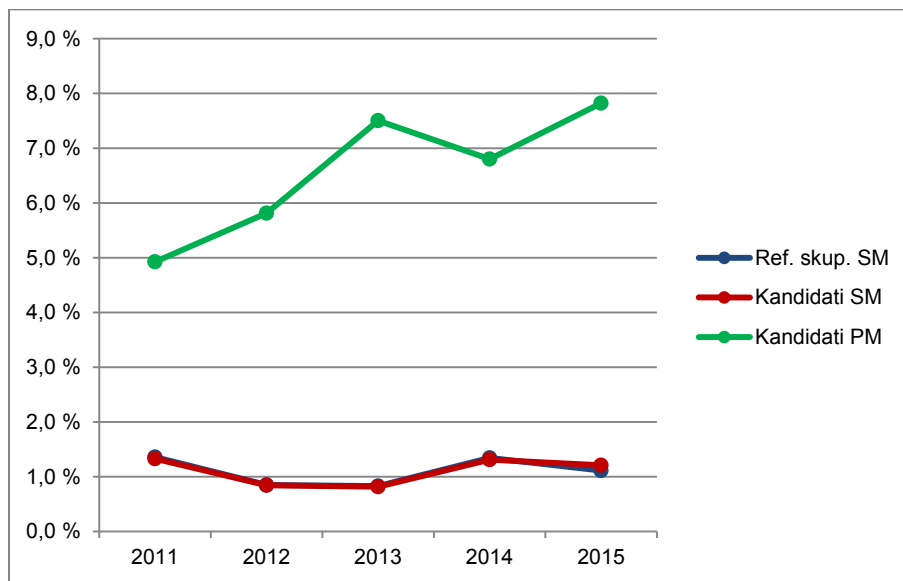
Vir: Državni izpitni center 2015

Preglednica 1.2.2 in slika 1.2.2 prikazujeta primerjavo deleža kandidatov, ki so opravljali likovno teorijo (preglednica 1.2.1), glede na udeležene kandidate v spomladanskem izpitnem roku splošne mature v letih od 2011 do 2015 (preglednica 1.1.1). Primerjave so prikazane ločeno po strukturi kandidatov.

Preglednica 1.2.2: Delež udeleženih kandidatov pri izpitu SM iz likovne teorije po strukturi – spomladanski izpitni roki 2011–2015

Leto	Ref. skup. SM	Kandidati SM	Kandidati PM
2011	1,4 %	1,3 %	4,9 %
2012	0,8 %	0,8 %	5,8 %
2013	0,8 %	0,8 %	7,5 %
2014	1,3 %	1,3 %	6,8 %
2015	1,1 %	1,2 %	7,8 %

Slika 1.2.2: Delež udeleženih kandidatov pri izpitu SM iz likovne teorije po strukturi – spomladanski izpitni roki 2011–2015

Vir: Državni izpitni center 2015

1.3 Podrobnejša struktura kandidatov pri izpitu splošne mature iz likovne teorije v spomladanskem izpitnem roku 2015

Preglednica 1.3.1 in slika 1.3.1 prikazujeta število in delež kandidatov, ki so opravljali izpit splošne mature iz likovne teorije v spomladanskem izpitnem roku 2015. Podatki so prikazani po strukturi kandidatov. (Redni dijaki, ki prvič v celoti opravljajo splošno maturo in predstavljajo referenčno skupino SM, so dodatno razdeljeni tudi na izobraževalne programe.)

Preglednica 1.3.1: Podrobnejša struktura kandidatov pri izpitu SM iz likovne teorije v spomladanskem izpitnem roku 2015

	Število	Delež
Splošna gimnazija	6	3,2 %
Klasična gimnazija	0	0,0 %
Gimnazija	6	3,2 %
Tehniška gimnazija	0	0,0 %
Ekonomska gimnazija	0	0,0 %
Umetniška gimnazija	64	34,0 %
Strokovna gimnazija	64	34,0 %
Ref. skup. SM	70	37,2 %
Ostali SM	15	8,0 %
Kandidati SM	85	45,2 %
Kandidati PM	103	54,8 %

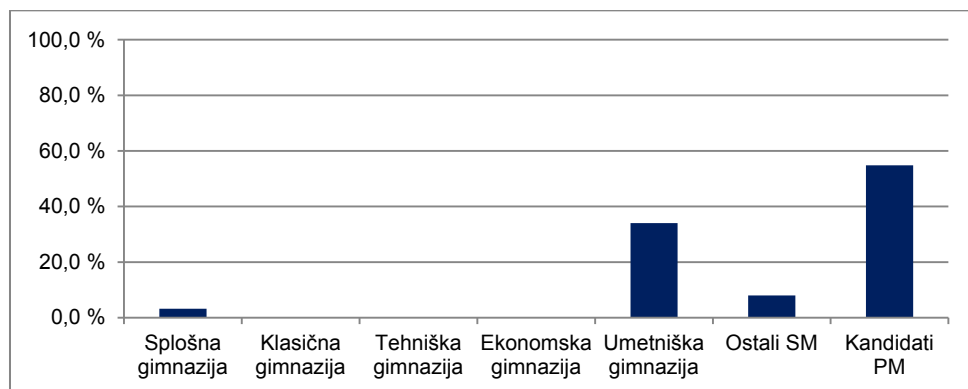
gimnazija = splošna gimnazija + klasična gimnazija

strokovna gimnazija = tehniška gimnazija + ekonomska gimnazija + umetniška gimnazija

ref. skup. SM = gimnazija + strokovna gimnazija

kandidati SM = ref. skup. SM + ostali SM

Slika 1.3.1: Podrobnejša struktura kandidatov pri izpitu SM iz likovne teorije v spomladanskem izpitnem roku 2015

Vir: Državni izpitni center 2015

2 Analiza dosežkov pri izpitu splošne mature iz likovne teorije v spomladanskem izpitnem roku 2015

2.1 Porazdelitev dosežkov po odstotnih točkah

Preglednica 2.1.1 prikazuje porazdelitev kandidatov po doseženih odstotnih točkah pri likovni teoriji v spomladanskem izpitnem roku SM 2015 v posamezne razrede/intervale, ki obsegajo pet odstotnih točk (tj. frekvenčna porazdelitev), preglednica 2.1.2 in slika 2.1.1 pa delež kandidatov, ki so dosegli manj odstotnih točk od zgornje meje razreda (tj. relativna kumulativna frekvenčna porazdelitev). Podatki so prikazani po podrobnejši strukturi kandidatov.

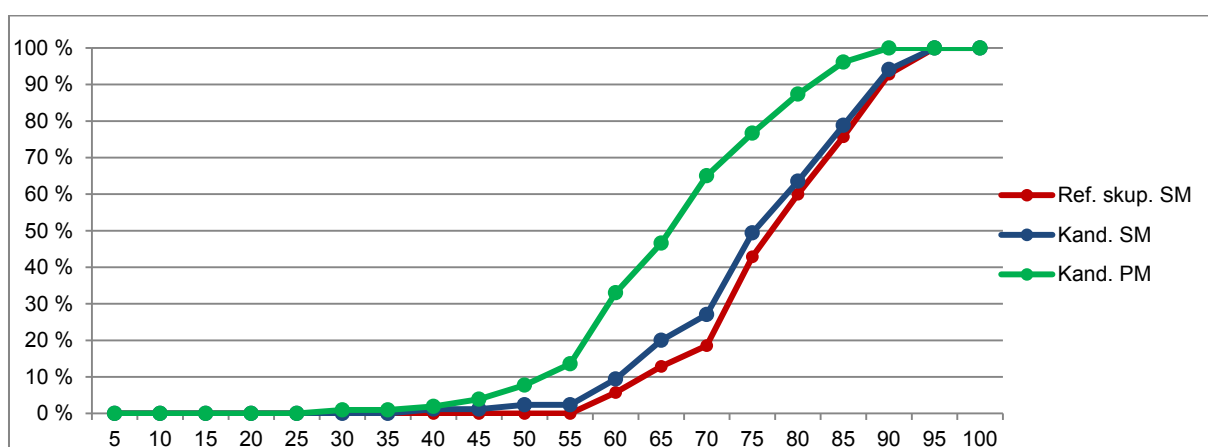
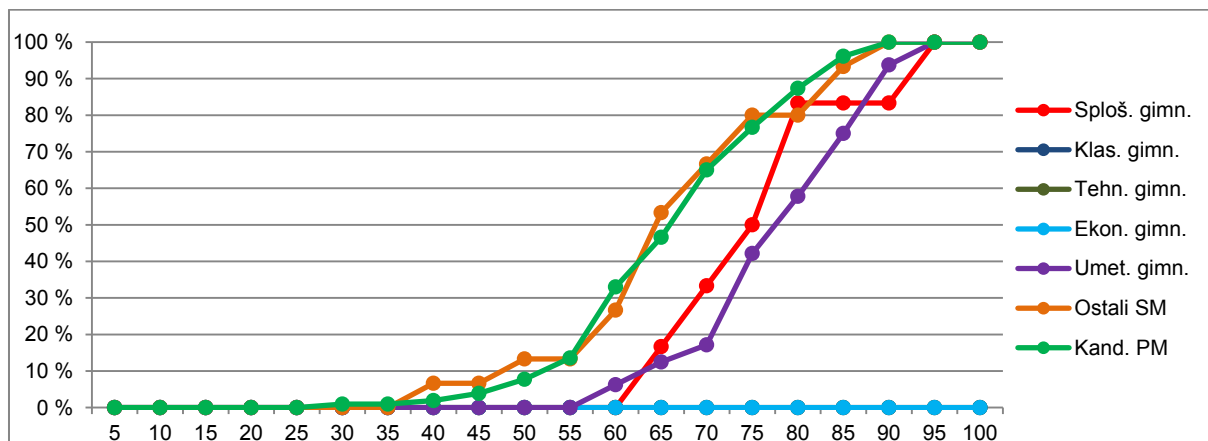
Preglednica 2.1.1: Frekvenčna porazdelitev kandidatov po doseženih odstotnih točkah

Odst. točke	Sploš. gimn.	Klas. gimn.	Gimn.	Tehn. gimn.	Ekon. gimn.	Umet. gimn.	Strok. gimn.	Ref. skup. SM	Kand. SM	Ostali SM	Kand. PM
0-5	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
6-10	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
11-15	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
16-20	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
21-25	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
26-30	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
31-35	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
36-40	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	1
41-45	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2
46-50	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	4
51-55	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	6
56-60	0	0	0	0	0	4	4	4	6	2	20
61-65	1	0	1	0	0	4	4	5	9	4	14
66-70	1	0	1	0	0	3	3	4	6	2	19
71-75	1	0	1	0	0	16	16	17	19	2	12
76-80	2	0	2	0	0	10	10	12	12	0	11
81-85	0	0	0	0	0	11	11	11	13	2	9
86-90	0	0	0	0	0	12	12	12	13	1	4
91-95	1	0	1	0	0	4	4	5	5	0	0
96-100	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
SKUPAJ	6	0	6	0	0	64	64	70	85	15	103

Preglednica 2.1.2: Relativna kumulativna frekvenčna porazdelitev kandidatov po doseženih odstotnih točkah

Odst. točke	Sploš. gimn.	Klas. gimn.	Gimn.	Tehn. gimn.	Ekon. gimn.	Umet. gimn.	Strok. gimn.	Ref. skup. SM	Kand. SM	Ostali SM	Kand. PM
5	0 %	-	0 %	-	-	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %
10	0 %	-	0 %	-	-	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %
15	0 %	-	0 %	-	-	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %
20	0 %	-	0 %	-	-	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %
25	0 %	-	0 %	-	-	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %
30	0 %	-	0 %	-	-	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	1 %
35	0 %	-	0 %	-	-	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	1 %
40	0 %	-	0 %	-	-	0 %	0 %	0 %	1 %	7 %	2 %
45	0 %	-	0 %	-	-	0 %	0 %	0 %	1 %	7 %	4 %
50	0 %	-	0 %	-	-	0 %	0 %	0 %	2 %	13 %	8 %
55	0 %	-	0 %	-	-	0 %	0 %	0 %	2 %	13 %	14 %
60	0 %	-	0 %	-	-	6 %	6 %	6 %	9 %	27 %	33 %
65	17 %	-	17 %	-	-	13 %	13 %	13 %	20 %	53 %	47 %
70	33 %	-	33 %	-	-	17 %	17 %	19 %	27 %	67 %	65 %
75	50 %	-	50 %	-	-	42 %	42 %	43 %	49 %	80 %	77 %
80	83 %	-	83 %	-	-	58 %	58 %	60 %	64 %	80 %	87 %
85	83 %	-	83 %	-	-	75 %	75 %	76 %	79 %	93 %	96 %
90	83 %	-	83 %	-	-	94 %	94 %	93 %	94 %	100 %	100 %
95	100 %	-	100 %	-	-	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %
100	100 %	-	100 %	-	-	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %

Slika 2.1.1: Relativna kumulativna frekvenčna porazdelitev kandidatov po doseženih odstotnih točkah

Vir: Državni izpitni center 2015

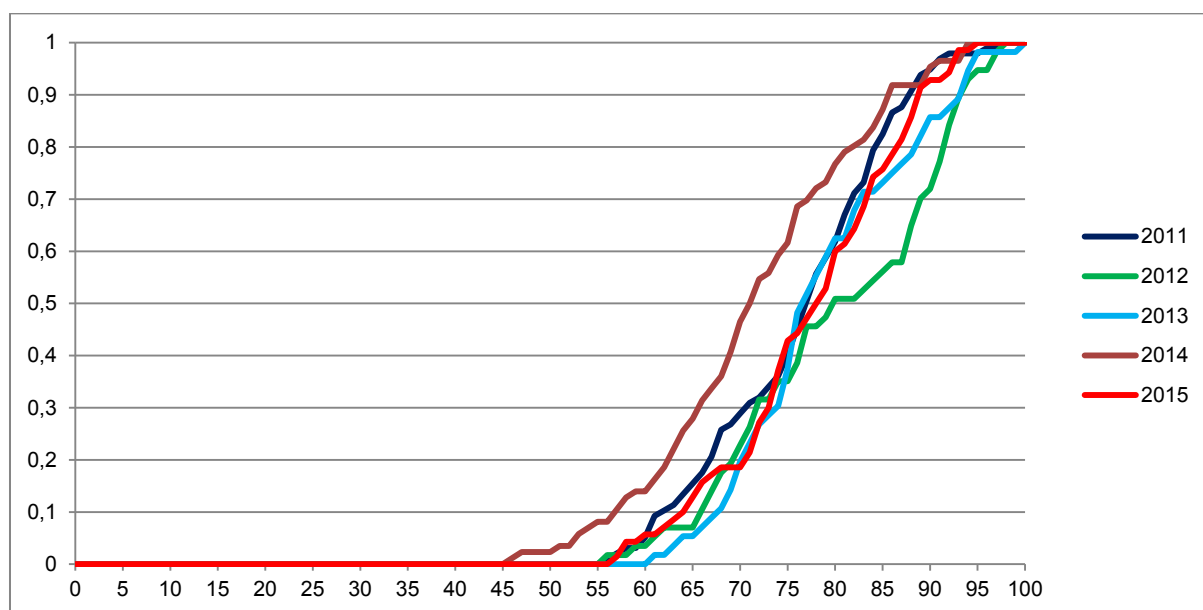
2.2 Meje med ocenami

Preglednica 2.2.1 prikazuje primerjavo mej med ocenami v letih od 2011 do 2015, slika 2.2.1 pa kumulativno frekvenčno porazdelitev kandidatov po doseženih odstotnih točkah za referenčno skupino SM, na kateri se postavljajo meje med ocenami.

Preglednica 2.2.1: Meje med ocenami za zadnjih pet let

Leto	Ocene			
	2	3	4	5
2011	51	64	76	88
2012	50	62	74	87
2013	50	63	76	88
2014	50	63	76	88
2015	50	63	76	89

Slika 2.2.1: Kumulativna frekvenčna porazdelitev kandidatov po doseženih odstotnih točkah – referenčna skupina SM

Vir: Državni izpitni center 2015

2.3 Porazdelitev dosežkov po ocenah

Preglednica 2.3.1 prikazuje porazdelitev kandidatov po ocenah pri likovni teoriji v spomladanskem izpitnem roku SM 2015 (tj. frekvenčna porazdelitev), preglednica 2.3.2 in slika 2.3.1 pa delež kandidatov s posameznimi ocenami (tj. relativna frekvenčna porazdelitev). Podatki so prikazani po podrobnejši strukturi kandidatov.

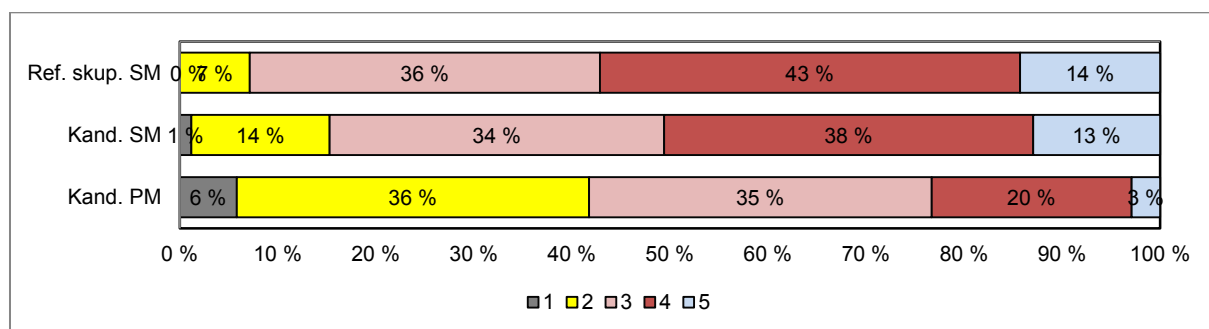
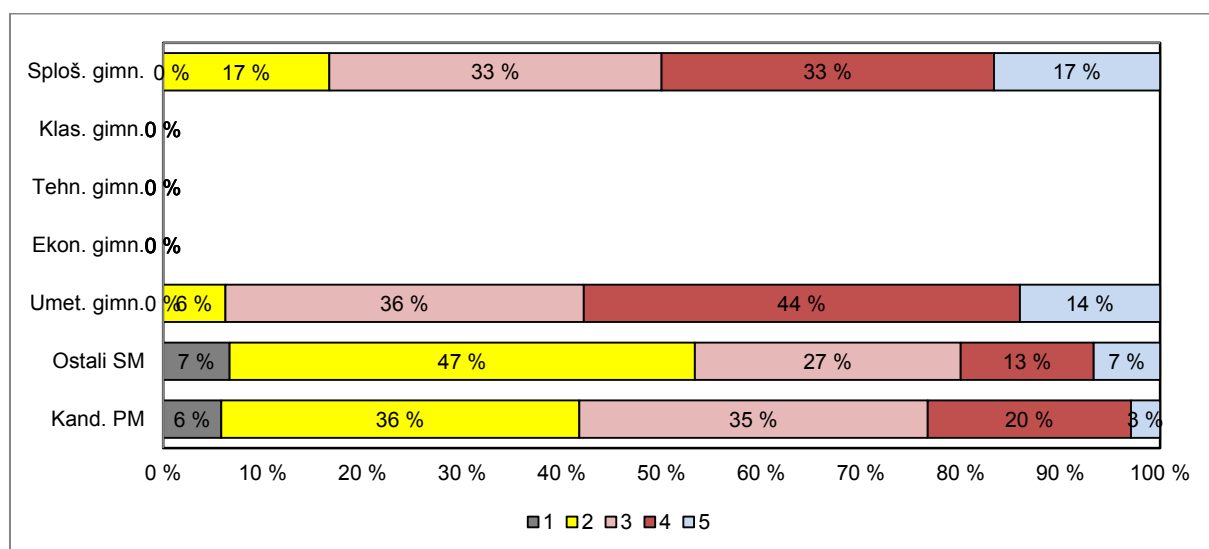
Preglednica 2.3.1: Frekvenčna porazdelitev kandidatov po ocenah

Ocena	Sploš. gimn.	Klas. gimn.	Gimn.	Tehn. gimn.	Ekon. gimn.	Umet. gimn.	Strok. gimn.	Ref. skup. SM	Kand. SM	Ostali SM	Kand. PM
1	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	6
2	1	0	1	0	0	4	4	5	12	7	37
3	2	0	2	0	0	23	23	25	29	4	36
4	2	0	2	0	0	28	28	30	32	2	21
5	1	0	1	0	0	9	9	10	11	1	3
Uspešni	6	0	6	0	0	64	64	70	84	14	97
Skupaj	6	0	6	0	0	64	64	70	85	15	103

Preglednica 2.3.2: Relativna frekvenčna porazdelitev kandidatov po ocenah

Ocena	Sploš. gimn.	Klas. gimn.	Gimn.	Tehn. gimn.	Ekon. gimn.	Umet. gimn.	Strok. gimn.	Ref. skup. SM	Kand. SM	Ostali SM	Kand. PM
1	0 %	-	0 %	-	-	0 %	0 %	0 %	1 %	7 %	6 %
2	17 %	-	17 %	-	-	6 %	6 %	7 %	14 %	47 %	36 %
3	33 %	-	33 %	-	-	36 %	36 %	36 %	34 %	27 %	35 %
4	33 %	-	33 %	-	-	44 %	44 %	43 %	38 %	13 %	20 %
5	17 %	-	17 %	-	-	14 %	14 %	14 %	13 %	7 %	3 %
Uspešni	100 %	-	100 %	-	-	100 %	100 %	100 %	99 %	93 %	94 %
Skupaj	100 %	-	100 %	-	-	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %

Slika 2.3.1: Relativna frekvenčna porazdelitev kandidatov po ocenah

Vir: Državni izpitni center 2015

3 Splošni podatki o kandidatih pri izpitu splošne mature iz likovne teorije v spomladanskem izpitnem roku 2015

V preglednici 3.1 so zbrani splošni podatki (tj. statistike) o kandidatih, ki so opravljali izpit splošne mature iz likovne teorije v spomladanskem izpitnem roku 2015.

Preglednica 3.1: Splošni podatki o kandidatih pri izpitu SM iz likovne teorije v spomladanskem izpitnem roku 2015

	Sploš. gimn.	Klas. gimn.	Gimn.	Tehn. gimn.	Ekon. gimn.	Umet. gimn.	Strok. gimn.	Ref. skup. SM	Kand. SM	Ostali SM	Kand. PM
Število kandidatov	6	0	6	0	0	64	64	70	85	15	103
Povprečni splošni uspeh pri SM*	21,80	-	21,80	-	-	18,25	18,25	18,55	18,35	12,50	-
Povprečni uspeh v 4. letniku SŠ	3,83	-	3,83	-	-	3,56	3,56	3,59	3,49	2,78	-
Povprečni uspeh v 3. letniku SŠ	4,00	-	4,00	-	-	3,70	3,70	3,73	3,66	3,11	-
Povprečna ocena pri predmetu SM	3,50	-	3,50	-	-	3,66	3,66	3,64	3,47	2,67	2,79
Povprečna originalna ocena pri predmetu SM**	3,50	-	3,50	-	-	3,66	3,66	3,64	3,47	2,67	2,79
Povprečno število odstotnih točk pri predmetu SM	76,33	-	76,33	-	-	77,72	77,72	77,60	75,54	65,93	65,89
Mediana odstotnega števila točk pri predmetu SM	77	-	77	-	-	78	78	78	76	62	66
Standardni odklon odstotnih točk pri predmetu SM	11,55	-	11,55	-	-	9,39	9,39	9,51	11,27	14,02	11,72
Povprečna ocena pri predmetu v 4. letniku SŠ	4,50	-	4,50	-	-	4,45	4,45	4,45	4,31	3,22	-
Povprečna ocena pri predmetu v 3. letniku SŠ	-	-	-	-	-	4,30	4,30	4,30	4,22	3,63	-
Korelacija splošnega uspeha pri SM in ocene pri predmetu SM*	-	-	-	-	-	0,47	0,47	0,48	0,54	-	-
Korelacija splošnega uspeha pri SM in uspeha v 4. letniku SŠ*	-	-	-	-	-	0,55	0,55	0,51	0,49	-	-
Korelacija splošnega uspeha pri SM in uspeha v 3. letniku SŠ*	-	-	-	-	-	0,47	0,47	0,44	0,44	-	-
Korelacija ocene pri predmetu SM in uspeha v 4. letniku SŠ***	-	-	-	-	-	0,24	0,24	0,22	0,29	-	-
Korelacija ocene pri predmetu SM in uspeha v 3. letniku SŠ***	-	-	-	-	-	0,24	0,24	0,22	0,29	-	-
Korelacija ocene pri predmetu SM in ocene pri predmetu v 4. letniku SŠ***	-	-	-	-	-	0,19	0,19	0,15	0,32	-	-
Korelacija ocene pri predmetu SM in ocene pri predmetu v 3. letniku SŠ***	-	-	-	-	-	0,06	0,06	0,06	0,13	-	-
Korelacija notranjega in zunanjega dela pri SM	-	-	-	-	-	0,36	0,36	0,34	0,52	-	0,36
Neuspešni s PP	0,00	-	0,00	-	-	0,00	0,00	0,00	1,18	6,67	5,83
Neuspešni brez PP	0,00	-	0,00	-	-	0,00	0,00	0,00	1,18	6,67	5,83

*Pri izračunu povprečnega splošnega uspeha pri SM so upoštevani samo uspešni kandidati (10 točk ali več). Enako velja tudi za korelacije s splošnim uspehom pri SM.

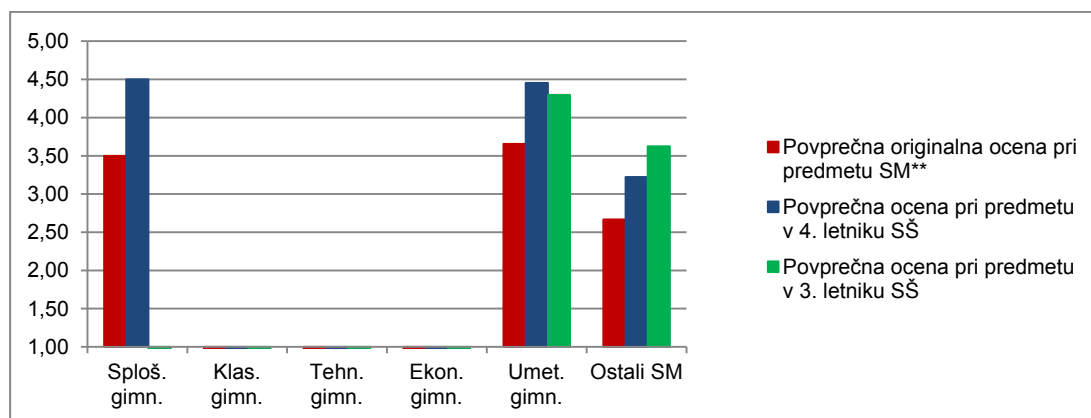
**Originalna ocena je ocena pri predmetu SM, izračunana iz odstotnih točk, brez upoštevanja PP (pogojno pozitivne), ocenjevanja na OR namesto VR ali upoštevanja ocene iz prejšnjega roka.

***Korelacija z oceno pri predmetu SM se računa z originalno oceno pri predmetu SM.

Če je manj kakor 30 popolnih parov podatkov, se korelacija ne izračuna.

Slika 3.1 prikazuje primerjavo povprečne originalne ocene pri izpitu SM iz likovne teorije in povprečnih ocen iz likovne teorije v 4. in 3. letniku srednje šole. Podatki so prikazani po podrobnejši strukturi kandidatov.

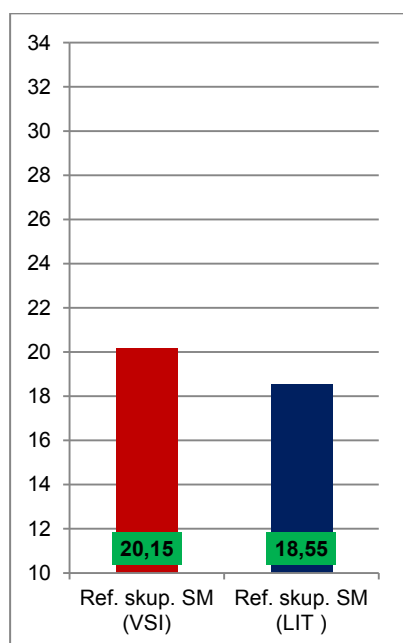
Slika 3.1: Povprečne ocene pri izpitu SM iz likovne teorije

Vir: Državni izpitni center 2015

Slika 3.2 prikazuje primerjavo povprečnega splošnega uspeha vseh gimnazijcev, ki so v spomladanskem izpitnem roku 2015 prvič v celoti opravljali splošno matura (ref. skup. SM – VSI), in gimnazijcev, ki so v tem izpitnem roku prvič v celoti opravljali izpit SM iz likovne teorije (ref. skup. SM – LIT).

Slika 3.2: Povprečni splošni uspeh pri SM in pri izpitu SM iz likovne teorije

Vir: Državni izpitni center 2015

4 Vsebinska analiza dosežkov za referenčno skupino SM

4.1 Vsebinska analiza dosežkov pri zunanjem in notranjem delu izpita

Preglednica 4.1.1 prikazuje osnovne statistične podatke za referenčno skupino SM pri zunanjem in notranjem delu izpita iz likovne teorije v spomladanskem izpitnem roku SM 2015.

Preglednica 4.1.1: Osnovni statistični podatki

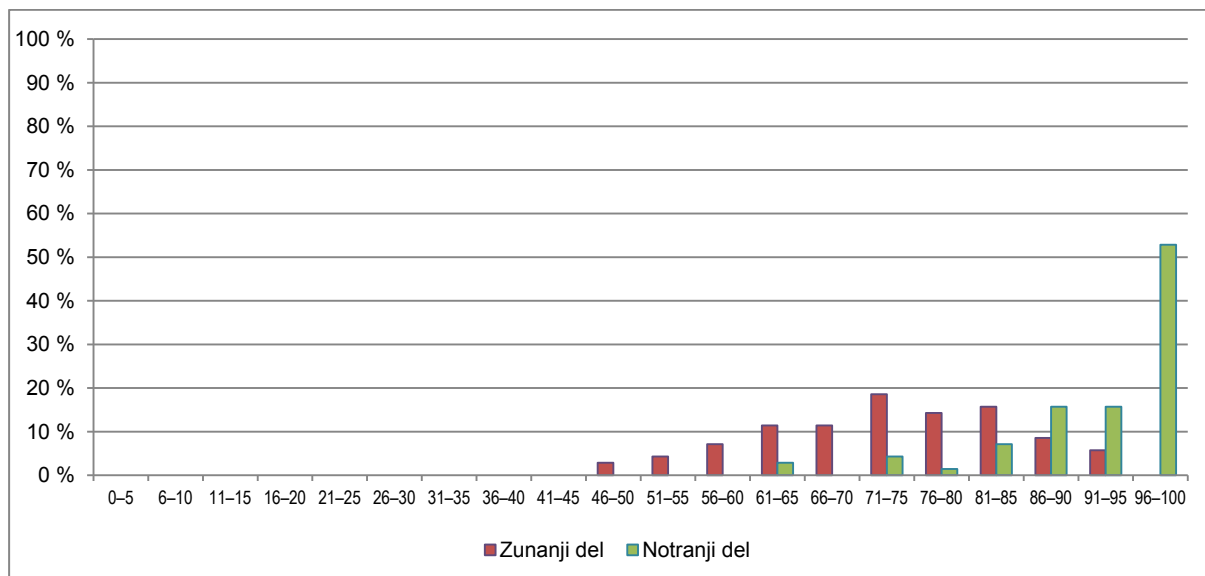
	Zunanji del	Notranji del
Število kandidatov	70	70
Povprečno število odstotnih točk	58,76	18,84
Standardni odklon odstotnih točk	8,80	1,68
Maksimalno število odstotnih točk	75,00	20,00
Povprečna težavnost	0,73	0,94

Preglednica 4.1.2 in slika 4.1.1 prikazujeta relativno frekvenčno porazdelitev referenčne skupine SM po dosežkih pri zunanjem in notranjem delu izpita iz likovne teorije v spomladanskem izpitnem roku SM 2015.

Preglednica 4.1.2: Relativna frekvenčna porazdelitev po dosežkih pri zunanjem in notranjem delu izpita

Odstotki	Zunanji del	Notranji del
0–5	0 %	0 %
6–10	0 %	0 %
11–15	0 %	0 %
16–20	0 %	0 %
21–25	0 %	0 %
26–30	0 %	0 %
31–35	0 %	0 %
36–40	0 %	0 %
41–45	0 %	0 %
46–50	3 %	0 %
51–55	4 %	0 %
56–60	7 %	0 %
61–65	11 %	3 %
66–70	11 %	0 %
71–75	19 %	4 %
76–80	14 %	1 %
81–85	16 %	7 %
86–90	9 %	16 %
91–95	6 %	16 %
96–100	0 %	53 %
SKUPAJ	100 %	100 %

Slika 4.1.1: Relativna frekvenčna porazdelitev po dosežkih pri zunanjem in notranjem delu izpita

Vir: Državni izpitni center 2015

4.2 Vsebinska analiza dosežkov po posameznih delih izpita

Preglednica 4.2.1 prikazuje osnovne statistične podatke za referenčno skupino SM pri posameznih delih izpita iz likovne teorije v spomladanskem izpitnem roku SM 2015.

Preglednica 4.2.1: Osnovni statistični podatki po posameznih delih izpita

	Izpitna pola 1	Izpitna pola 2	Ustni izpit
Število kandidatov	70	70	70
Povprečno število odstotnih točk	20,58	38,18	18,84
Standardni odklon odstotnih točk	4,32	7,80	1,68
Maksimalno število odstotnih točk	30,00	50,00	20,00
Povprečna težavnost	0,69	0,76	0,94

4.3 Vsebinska analiza dosežkov po nalogah in vprašanjih

Glede na statistične podatke uspešnosti po posameznih delih izpita splošne mature iz likovne teorije (izpitna pola 1, izpitna pola 2, ustni izpit z zagovorom osebne mape risb) je razvidno, da so bili referenčni (gimnazijski) kandidati najuspešnejši pri ustnem izpitu (povprečno število odstotnih točk 18,84 od 20 možnih; indeks diskriminativnosti: 0,34; v letu 2014 je bil ID 0,28), nato v pisanju izpitne pole 2 (likovni izdelek; 38,18 točke od 50 možnih; indeks diskriminativnosti: 0,52; v letu 2014 je bil ID 0,56), najmanj pa so bili uspešni v opravljanju izpitne pole 1 (naloge polodprtega tipa; 20,58 odstotne točke od 30 možnih; indeks diskriminativnosti: 0,19; v letu 2014 je bil ID 0,28).

Izpitna pola 1 je imela skupni indeks težavnosti 0,69 (2014: 0,67). Izpitna pola 2 je imela indeks težavnosti 0,76 (2014: 0,69). Ustni izpit je imel IT 0,94 (2014: 0,85).

Indeks težavnosti za posamezne naloge izpitne pole 1 se je gibal med 0,62 za 1. nalogo (*Uvod v likovno teorijo, likovno oblikovanje in likovno komuniciranje*) in 0,75 za 5. nalogo (*Likovna kompozicija*).

Primer težjega vprašanja (IT = 0,48):

1.1. Pojasnite odnos med vizualnim in likovnim. (2 točki)

Komentar: Vprašanje se nanaša na osnove likovne teorije in likovnosti na splošno. Področje vidne zaznave, ki je temelj likovnosti, je nasploh eno težjih vsebinskih področij v likovni teoriji, zato je imela 1. naloga (*Uvod v likovno teorijo, likovno oblikovanje in likovno komuniciranje*) v celoti najnižji IT (0,62) v izpitni poli 1. To je tudi običajno pri vseh izpitih splošne mature iz likovne teorije. Vprašanje 1.1 je najbolj temeljno v likovni teoriji in zato morda za kandidate in mentorje na videz tako samoumevno, da mu v pripravi na maturo ne namenjajo dovolj pozornosti. Kandidati v pripravi na maturo osnove likovne teorije premalo reflektirajo, zato slabše odgovarjajo na tovrstna vprašanja.

Primer lažjega vprašanja (IT = 0,80):

4. 1. Izberite dva barvna kontrasta, ki jih ugotovite v sliki 2 Paula Kleeja (slikovna priloga 3), zapišite ju na črti nad polji in ju v poljih ponazorite z barvnimi svinčniki tako, da prerišete detajl motiva, ki je v izbranem kontrastu. Upoštevajte tudi teksturo izbranega detajla! (6 točk)

Komentar: Vprašanje se znotraj barvne teorije nanaša na področje barvnih kontrastov, ki je v vsej barvni teoriji najmanj abstraktno. Z barvnimi kontrasti se namreč kandidati srečujejo v lastni likovni praksi. Gre torej za vprašanje, ki je tesno povezano s konkretnimi vidiki likovne ustvarjalnosti, zato je kandidatom blizu. Prav tako vprašanje zahteva praktično rešitev, spretnost, zato lahko kandidati tu izkažejo sposobnosti, ki sicer pridejo do izraza pri izpitni poli 2. Zato so pri tovrstnih vprašanjih uspešnejši, tako kot so na splošno uspešnejši pri izpitni poli 2.

4.4 Najpogostejši nepravilni odgovori kandidatov

Več napačnih odgovorov je bilo zaslediti pri 1. nalogi (*Uvod v likovno teorijo, likovno oblikovanje in likovno komuniciranje*) izpitne pole 1, ki je imela nižji indeks težavnosti, še posebej postavki 1.1. in 1.2. Naloga zahteva znanje s področja razumevanja osnov likovnega ustvarjanja in s področja vidne zaznave, ekonomičnosti zaznave in zaznavnih zakonitosti. Značilno je, da so kandidati v tej nalogi (še posebej na vprašanje 1.1) napačno odgovarjali, pogosto so jo pustili kar prazno. To kaže na njihovo nezmožnost, da bi samostojno reflektirali osnove likovne ustvarjalnosti in temelje likovne teorije. Prav tako kaže, da so vprašanja o osnovah likovnosti in likovne teorije za kandidate in mentorje na videz tako samoumevna, da jim v pripravi na maturo ne namenjajo dovolj pozornosti. Kandidati v pripravi na maturo osnove likovnosti in likovne teorije tako premalo ozavešajo, zato slabše odgovarjajo na tovrstna vprašanja.

4.5 Mnenje zunanjih ocenjevalcev o nalogah in vprašanjih v izpitnih polah

Zunanji ocenjevalci niso imeli pripomb glede nalog oziroma vprašanj.

5 Zunanje ocenjevanje in ugovori

5.1 Zunanje ocenjevanje

Člani DPK SM za likovno teorijo smo skupaj z zunanjimi ocenjevalci v ponedeljek, 8. 6. 2014, izvedli moderacijo *Navodil za ocenjevanje* izpitne pole 1 in izpitne pole 2. Ocenjevalo je skupaj 10 ocenjevalcev, ki so izpitno polo 1 neodvisno ocenjevali doma, izpitno polo 2 (likovno nalogo) pa so ocenili v skupnem prostoru.

Na moderaciji smo preverili ustreznost *Navodil za ocenjevanje*, vnesli nekaj sprememb z namenom večje objektivnosti in enotnosti ocenjevanja ter sprejeli dogovor, kako ravnati v primeru pričakovanih nejasnih in dvoumnih rešitev. Moderirana *Navodila za ocenjevanje* so bila prilagojena tako, da so kandidatom zagotavljala optimalno veljavno ocenjevanje.

Izpitno polo 2 (likovno nalogo) ocenjujeta dva ocenjevalca, pri čemer drugi ocenjevalec nima vpogleda v ocenjevanje prvega. Od skupno 70 ocenjenih izpitnih pol 2 referenčnih kandidatov SM so bila ugotovljena razhajanja med ocenjevalcema za več kot petino vseh možnih točk v 14 primerih (2014: 17; 2013: 8; 2012: 3). Zato je bilo v teh primerih izvedeno kontrolno ocenjevanje.

Pri nalogi izpitne pole 2 je težko odpraviti relativno neugoden indeks objektivnosti ocenjevanja 0,43 (2014: 0,61; 2013: 0,60; 2012: 0,85). Zato je pomembno, da ocenjevanje poteka istočasno v skupnem prostoru, kar omogoča sprotno odpravljanje morebitnih nejasnosti pri ocenjevalcih v sodelovanju z glavnim ocenjevalcem. Na ta način je zagotovljena večja veljavnost ocenjevanja.

Na podlagi uspeha referenčne skupine kandidatov SM je DPK SM za likovno teorijo odločila, da je 50 doseženih odstotnih točk meja za pozitivno oceno, kar je enako kakor v letu 2014. V letih 2009–2011 je bila meja za pozitivno oceno pri 51 odstotnih točkah.

5.2 Ugovori na oceno in način izračuna izpitne ocene

V spomladanskem izpitnem roku 2015 so bili trije vpogledi v izpitno dokumentacijo, noben kandidat pa ni vložil ugovora na oceno oz. na izračun ocene (v letu 2014 je bil vložen en ugovor na oceno).

6 Povzetek

6.1 Ocena uspeha kandidatov

K izpitu splošne mature iz likovne teorije je pristopilo 188 kandidatov (leta 2014: 185). Od tega je bilo 85 kandidatov splošne mature (64 kandidatov umetniške gimnazije, 6 kandidatov splošne gimnazije in 15 drugih kandidatov; leta 2014 jih je bilo 97), 103 pa so bili kandidati poklicne mature (leta 2014 jih je bilo 88). Število vseh kandidatov se je v primerjavi s prejšnjim letom ponovno rahlo povečalo. Ob tem je na eni strani zaslediti manjši upad števila kandidatov splošne mature in na drugi strani zopet porast kandidatov poklicne mature.

Na podlagi analiz rezultatov referenčne skupine kandidatov splošne mature (70) in teoretičnih izhodišč je DPK SM za likovno teorijo dne 29. 6. 2015 odločila, da je 50 (meje: 0–50, 63, 76, 89, 100) doseženih odstotnih točk meja za pozitivno oceno, to je enako kakor v letih 2012–2014. V letih 2009–2011 je bila meja za pozitivno oceno pri 51 odstotnih točkah. DPK SM za likovno teorijo je za 1 odstotno točko dvignila meja za odlično oceno 5 (z 88 na 89), ker je ugotovila, da bi pri pragu 88 dobili odlično oceno tudi tisti kandidati, ki so posamezne izpitne pole (predvsem izpitna pola 1) pisali relativno slabo in so visoko skupno število točk dobili le zaradi zelo visoko ocenjene izpitne pole 2 in zaradi ustnega izpita. Šele pri meji 89 se razmerje med izpitno polo 1 in izpitno polo 2 ter ustnim izpitom uravnovesi tako, da mora biti kandidat pri vseh treh dovolj dober.

Pri kandidatih splošne mature je bil en kandidat ocenjen negativno, pri kandidatih poklicne mature pa 6 kandidatov, to pa je manj kakor v letu 2014.

V primerjavi s povprečnim splošnim uspehom vseh kandidatov splošne mature (20,15 točke) je bil povprečni splošni uspeh kandidatov splošne mature, ki so opravljali tudi izpit iz likovne teorije – kakor ponavadi –, nižji (18,55 točke).

Glede na statistične podatke uspešnosti po posameznih delih izpita iz likovne teorije (izpitna pola 1, izpitna pola 2, ustni izpit z zagovorom mape likovnih del) je razvidno, da so bili referenčni kandidati splošne mature najuspešnejši pri ustnem izpitu (povprečno število odstotnih točk 18,84 od 20 možnih), nato v pisanju izpitne pole 2 (likovni izdelek: 38,18 točke od 50 možnih), najmanj pa so bili uspešni v pisanju izpitne pole 1 (naloge polodprtega tipa: 20,58 točke od 30 možnih; lani 20,23 točke od 30 možnih). Kandidati so bili torej uspešnejši pri notranjem delu izpita, to pa je tudi razumljivo, saj velik del notranjega dela ocene izpita temelji na zagovoru mape kandidatovih osebnih likovnih del. Kljub vsemu velja opomniti, da je bilo v letu 2014 ocenjevanje pri ustnem izpitu strožje; v letošnjem letu je ponovno opaziti, da so ocenjevalci pri ustnem izpitu dajali nekoliko previsoke ocene.

Splošni uspeh kandidatov pri likovni teoriji je bil tako boljši kakor lansko leto, to pa gre predvsem na račun ustnega izpita in izpitne pole 2. Povprečna ocena referenčnih kandidatov splošne mature je bila pri izpitu iz likovne teorije 3,64 (leta 2014: 3,26). Na splošno je uspeh pri likovni teoriji na splošni maturi nižji kakor ocena pri likovni teoriji v 4. letniku (4,45), to pa je predvsem posledica zahtevnosti izpitne pole 1. Če bi se upošteval le uspeh pri izpitni poli 2 in pri ustnem izpitu, bi bili oceni primerljivi. Vendar pa je uspeh pri likovni teoriji na splošni maturi bolj primerljiv s splošnim uspehom kandidatov v 4. letniku (3,59).

6.2 Ocena kakovosti izpitnih pol

Izpit splošne mature iz likovne teorije kot sestavni del doseganja kvalitetnejših izobraževalnih ciljev na področju likovnega ustvarjanja je naravnan tako, da kandidati lahko uveljavijo tako analitične kakor likovno-aplikativne vidike likovnega jezika.

Glede na analize izpitnih pol in rezultatov izpita iz splošne mature iz likovne teorije iz preteklih let je DPK SM za likovno teorijo v lanskem letu pripravila izpitne pole, v katerih je povečala obseg in vsebinsko in taksonomsko strukturiranost nalog in s tem zagotovila večjo taksonomsko raznolikost in raznolikost glede težavnosti. Glede na rezultate izpita iz splošne mature iz likovne teorije leta 2014 in leta 2015 se je to izkazalo kot uspešno. Uspeh kandidatov in porazdelitev ocen sta bila namreč po oceni DPK SM za likovno teorijo ustrežnejša kakor do leta 2013. DPK SM za likovno teorijo bo zato pri pripravi novih izpitnih kompletov ohranjala lani zastavljeni obseg in strukturiranost posameznih nalog v izpitnih polah 1.

Pri izpitni poli 2 (likovni izdelek) je pri referenčnih kandidatih splošne mature indeks objektivnosti 0,43 in je nižji kakor v prejšnjih letih (leta 2014: 0,61; leta 2013: 0,60), vendar je še vedno v mejah pričakovanega glede na naravo tega dela izpita. Od skupaj 70 izpitnih nalog referenčnih kandidatov splošne mature, ki sta jih ocenila dva ocenjevalca, so bila ugotovljena čezmerna (več kakor 20 %) razhajanja pri 14 kandidatih, zato je bilo potrebno kontrolno ocenjevanje (leta 2014 jih je bilo 17).

6.3 Druge ugotovitve

V spomladanskem izpitnem roku 2015 je bilo 7 kandidatov s posebnimi potrebami. Na splošno je opaziti porast števila teh kandidatov.

DPK SM za likovno teorijo ugotavlja, da je izpit splošne mature iz likovne teorije v letu 2015 v celoti uspešno končan.